

Innhold

FORORD	7
1 BEDRIFTENS REGNSKAP	11
1.1 Innledning	11
1.2 Hva er regnskap?	11
1.3 Grunnleggende regnskap	13
1.4 Periodisering av kostnader og inntekter	32
1.5 Rabatter og kreditnotaer	54
1.6 Merverdiavgift	56
1.7 Aksjeselskap	60
1.8 Utbytte	64
1.9 Verdivurdering og måling – avslutning av regnskapet	67
1.10 Presentasjon av regnskapsdataene	73
2 ANALYSE AV REGNSKAPET	80
2.1 Innledning	80
2.2 Rentabilitet	84
2.3 Likviditet	92
2.4 Finansieringsstruktur – egenkapitalandel (EK-andel)	100
3 BEDRIFTENS KOSTNADER OG INNTEKTER	105
3.1 Innledning	105
3.2 Bedriftens kostnader	106
3.3 Kostnadsøkning ved økt produksjon – grensekostnad	116
3.4 Tilbud og etterspørsel – likevektspris	119
3.5 Priselasticitet (e_p)	120
3.6 Konkurransereformer	124
3.7 Optimal tilpasning	128
4 PRISSETTING OG KALKYLER	136
4.1 Innledning	136
4.2 Direkte og indirekte kostnader	137
4.3 Hvordan foregår prissettingen i de ulike bransjer?	138
4.4 Hvilken nytte har de ulike bedriftene av kalkyler?	140
4.5 Divisjonskalkylen	140
4.6 Tilleggskalkylen	141
4.7 Alternativkostnader	148
5 BUDSJETT	151
5.1 Innledning	151
5.2 Totalbudsjettet – likviditetsbudsjettet	151
5.3 Resultatbudsjett	163

5.4	Budsjettprosessen er viktig	164
5.5	Budsjettkontroll – avviksanalyser	165
6	ANALYSER FØR MAN INVESTERER	170
6.1	Innledning	170
6.2	Bruk av dekningsbidrag	171
6.3	Dekningspunktanalyser	172
6.4	Flaskehalser – hvordan velge riktig produkt?	176
6.5	Kapitalbehovet ved investeringer	177
6.6	Lønnsomhetsberegning av investeringer	183
7	FINANSIERING	192
7.1	Innledning	192
7.2	Egenkapital	193
7.3	Fremmedkapital (gjeld)	194
7.4	Effektiv rente	196
8	VIKTIGE LOVER OG BESTEMMELSER	204
8.1	Selskapsformer	204
8.2	Bokføringsloven (BL)	206
8.3	Merverdiavgift (mva.)	213
9	HVORDAN LYKES SOM GRÜNDER?	218
9.1	Innledning	218
9.2	Forretningsplanen	218
9.3	Finansiering	219
9.4	Hva med en medeier?	223
9.5	God økonomistyring	223
9.6	Andre viktige momenter for å lykkes som gründer	225
9.7	Personlige egenskaper	227
9.8	Avsluttende kommentar	228
OPPGAVER	229
	Oppgaver kapittel 1	229
	Oppgaver kapittel 2	247
	Oppgaver kapittel 3	256
	Oppgaver kapittel 4	261
	Oppgaver kapittel 5	266
	Oppgaver kapittel 6	268
	Oppgaver kapittel 7	274
SVAR PÅ RETT ELLER GALT	276
APPENDIKS 1 ØKONOMISKE ORD OG UTTRYKK – LEKSIKON	285
APPENDIKS 2 INNFØRING I EXCEL	304
APPENDIKS 3 PRAKTISK REGNING	313
STIKKORDREGISTER	317